ΕΤΟΣ Γ'. — ΑΡΙΘ. 284 **Τιμᾶται λεπτὰ 10.** ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1882

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Ἐν Ἀθήναις φρ. 15.—Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχ. φρ. 16.—Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. 25.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΑΜΕΙΟΝ ΘΗΒΩΝ

(Σταχυολογήματα ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐξεταστικῆς)

Προχθὲς κατετέθη ἡ Ἔκθεσις τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ Θηβαϊκοῦ Ταμείου καὶ αὐθημερὸν ἐδόθη εἰς τὸ τυπογραφεῖον ἵνα τυπωθῇ. Ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα, ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, ἀπὸ μνήμης εἰς μνήμην, τὸ **Μὴ Χάνεσαι** κατώρθωσε ν' ἀποστραγγίσῃ τὸ δυνατώτερον ἐκχύλισμα τῆς ἐκθέσεως καὶ σᾶς τὸ παρουσιάζει σήμερον εἰς διάφορα κυμβία, ὑπὸ τύπον φράσεων, συμπερασμάτων, ἀνεκδότων, διαλόγων, περικοπῶν, ἐπιστολῶν, καὶ λοιπῶν.

Ἡ Ἔκθεσις διαιρεῖται εἰς δύο κεφάλαια, γενικὸν καὶ εἰδικόν. Τὸ πρῶτον ἀφορᾷ ἐν γένει τὰ τῆς καταστάσεως τοῦ Ταμείου· τὸ δεύτερον τὰ τῆς εὐθύνης ἢ ἐνοχῆς τῶν πρώην ὑπουργῶν. Τὸ τελευταῖον πάλιν ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ πρῶτον ἐξακριβοῖ τὴν ὡς πρὸς τὸ ἔλλειμμα θέσιν τῶν τριῶν πρώην ὑπουργῶν, Κουμουνδούρου, Παπαμιχαλοπούλου, Σωτηροπούλου, καὶ τὸ δεύτερον τὰ περὶ δωροδοκίας τοῦ τελευταίου. Ἡ Ἔκθεσις, ὡς φαίνεται, συνετάχθη ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Λεβίδου μετὰ πολλῆς λεπτότητος, περιορισθεῖσα εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν γεγονότων, ἄνευ γνώμης καὶ συμπερασμάτων, ἀλλὰ γεγονότων τὰ ὁποῖα ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν γραμμῶν φωνάζουν μερικὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα μόλις θὰ χειραφετηθῶσιν ἀποκαλυπτόμενα ἐν τῷ ἑτοιμαζομένῳ ἤδη κατηγορητηρίῳ τῶν **Εἴκοσι**.

Θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ταξινομήσωμεν ὅσα ἐνθυμούμεθα ἐκ τῶν διαφόρων πηγῶν πληροφοριῶν μας, κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν ἣν ἀκολουθεῖ καὶ ἡ Ἔκθεσις.

—

Α

Ἡ Ἐξεταστική, ἂν καὶ περιωρίσθη εἰς μόνον τὸ ἔγκλημα τοῦ Θηβαϊκοῦ ἐλλείμματος, οὐχ' ἧττον ὁμολογεῖ καὶ αὐτὴ ὅτι τὸ ἔλλειμμα μετὰ τῶν Καϊμέδων καὶ τῆς παραποιήσεως τοῦ γραμματοσήμου ἀποτελοῦσιν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σύμπλεγμα ἀπαραμίλλου εὐμορφίας. Χαρακτηρίζει τὸ Ταμεῖον Θηβῶν ὡς κιβώτιον ἐπὶ πολὺν χρόνον λησμονηθὲν ἐντὸς καθύγρου καὶ σκοτεινοῦ ὑπογείου, ὅπερ ἐστὶν ἡ δημοσία ὑπηρεσία ὡς τὴν κατήντησαν. Ἀφοῦ ὁ κ. Δεϊμέζης ἐξεταζόμενος ἔλεγεν ὅτι ὁ σκοπὸς, δι' ὃν συνέστη τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ἐξέλιπεν! Ἀφοῦ ἡ ἀστυνομία **κατέσχεν εἰς παντοπώλας ὁλόκληρον φορτίον ἐγγράφων** τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπολόγων. Καὶ διὰ τοιοῦτο λογιστήριον γνωρίζετε τί ἐδαπάνησε τὸ δημόσιον κατὰ τὴν τελευταίαν ἐγκληματικὴν διαδικασίαν; **600,000** δρ. ἴσας ἐπάνω κάτω ὅσον καὶ πρὸς τὸ ἔλλειμμα τῶν Θηβαϊκῶν. Ἀλλὰ πολὺ εὐφυῶς ὁ εἰσηγητὴς κ. Λεβίδης ἠκούσαμεν ὅτι λέγει ἐν τῇ ἐκθέσει του: **Ἀντὶ ἑνὸς λοιπὸν δύο ἔχομεν Ταμεῖα Θηβῶν!**

Γνωρίζετε ἴσως ἢ ἐνθυμεῖσθε ὅτι μέγα μέρος τοῦ Θηβαϊκοῦ ἐλλείμματος κατεβροχθίσθη εἰς τὰς αὐτὰς κοιλίας τῶν ἐν Ἀθήναις ἰσχυρῶν. Τὸ γενικὸν Λογιστήριον ἦτο τρόπον τινὰ εἶδός τι καταχθονίου ὑπονόμου δι' ἧς διήρχοντο μὲ τὸ φορτίον τὰ δῶρα τοῦ Βελέντζα. **100** ἐπιστολαὶ κατεσχέθησαν προπεμπτήριοι τοιούτων δώρων. Ἦσαν δὲ αὐτά: ἐγχέλεις, ὠά, βούτυρα, πρόβατα, μαλλί, βάμβαξ, πεπόνια, τυρός! Ὅλη ἡ ἐξαγωγὴ δηλαδὴ τῶν Θηβῶν κατετέθη εἰς τὰς θύρας τῶν προστατῶν τοῦ ταμείου της, προστατῶν διαφόρου εἴδους, διαφόρου τάξεως, διαφόρου γένους! Ἀφοῦ ἐβεβαιώθη ὅτι μόνον εἰς τὸν Τομαρόπουλον μίαν φορὰν ἐστάλησαν **τέσσαρα φορτία** τυροῦ! Πῶς ὁ εὐλογημένος δὲν ἔσπευδεν ἀμέσως νὰ γίνῃ Παναγιωταρᾶς!

—

Μάρτυρες ἐξετάσθησαν 55, μεταξὺ τῶν ὁποίων πολλαὶ ἐπισημότητες. Πολλάκις ἐγίνοντο σκηναὶ μεταξύ τινων ἐξ αὐτῶν ἐρχομένων εἰς ἀντιπαράστασιν. Μεταξὺ

Δροσύνη φερ' εἰπεῖν καὶ Παπαμιχαλοπούλου πῆραν κ' ἔδωσαν τὰ : ψεύδεσαι—ὄχι, ἐσὺ εἶσαι ψεύτης !

—

Τὸ Θηβαϊκὸν ἔλλειμα ἔχει τὴν ἀρχήν του ἐν τῷ ταμείῳ Χαλκίδος, ὅπου ὁ Θρασύβουλος Βελένδζας ὡς ταμίας εἶχεν ἀφήσει ἔλλειμμα 15,000 δρ. καὶ διὰ συναλλάγματος πρὸς τὸν διάδοχόν του τὸ ἐπλήρωσεν. Σημειοῦμεν ἐνταῦθα ὡς νέον ὅτι τὸ ἔλλειμμα λέγεται μὲν ἀνερχόμενον τὰς 800,000 δρ. ἀλλ' ἡ ἰδία ὑπηρεσία ἡ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου—κατέθεσεν εἰς τὴν Ἐξεταστικὴν ὅτι δυνατὸν νὰ εἶναι καὶ **ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου !**

Ὁ Βελένδζας ἐξεταζόμενος ἰδοὺ πῶς ἐξηγεῖ τὴν γένεσιν καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ φυσιολογικοῦ τέρατος, ὅπερ ὀνομάζεται Θηβαϊκὸν Ἔλλειμμα.

Διάφοροι περιστάσεις ἐγέννησαν κατ' ἀρχὰς ἓν νήπιον ἔλλειμμα 20—25 χιλ. Κατόπιν δὲ ἡ γνῶσις τοῦ ἐλλείμματος ὑπὸ τῶν κατωτέρων ἀρχῶν ἐπέφερε τὴν βαθμιαίαν αὔξησιν αὐτοῦ, μεγαλυνομένου οὕτω εἰς πάχος καὶ εἰς εὐεξίαν. Εἰς τὸν Μεγαπάνον ἠναγκάσθη νὰ δώσῃ 50,000 δρ. εἰς τὸν Δασκαλόπουλον 15—20 χιλ. εἰς τὸν Στελιόπουλον (ἔπαρχον καὶ αὐτὸν) 3,000. Ὁ Τομαρόπουλος **μοῦ κοστίζει**, εἶπε, 30—40,000 δρ. Ἐκτὸς τούτων ἔδωσα εἰς τὴν Μαριγὼ Περρωτῆ εἰς διαφόρους δόσεις 20,000. (Ἐννοεῖται ὅτι διὰ τὴν τελευταίαν δωροδοκίαν δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἀπόδειξις πλὴν τῆς καταθέσεως τοῦ Βελένδζα). Τελευταῖον εἰς τὸν Σωτηρόπουλον, ἐπειδὴ δὲν ἐπείθετο οὔτε ἀπὸ τὰς παρακλήσεις τοῦ Κουμουνδούρου, οὔτε ἀπὸ τὰς συστάσεις τῆς Μαριγῶς καὶ Ν. Οἰκονόμου (βουλευτοῦ Θηβῶν) ἀπεφάσισα νὰ δώσω ὀλίγα χρήματα (35—40,000 δρ.) διὰ νὰ διορίσῃ διάδοχόν μου τὸν Γκορτζῆν. Ἐπίσης εἰς τὴν Κυρίαν Κουμουνδούρου εὑρισκομένην ἐν Αἰδηψῷ ἔδωσα 10,000 φρ. (Καὶ διὰ τὴν τελευταίαν δωροδοκίαν ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ οὐδεμίαν ἄλλην συνέλεξεν ἀπόδειξιν, πλὴν τῆς ὁμολογίας τοῦ ἐνόχου.) Διὰ νὰ λαμβάνω ἀδείας μεταλλείων ἑταιρικῶν μὲ τὸν Κεχαγιᾶ, τὸν Σωτηρόπουλο καὶ ἄλλους ἔδιδα 15,000 δρ. ἐνῷ αὐτοὶ δὲν ἐξώδευαν τίποτε.

Ἐν γένει ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν ἀριθμῶν ὁ Βελένδζας ζητεῖ νὰ κατασκευάσῃ ἓν ποσὸν 400,000 δραχ. τὰς ὁποίας ἐξώδευσε διὰ νὰ κλείσῃ τὰ στόματα τῶν δυναμένων νὰ τὸν καταγγείλωσιν. Ἐδαπάνησε δὲ, καθ' ἃ λέγει, καὶ 100,000 χιλ. εἰς τὴν ἐπανάστασιν. Κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς λοιπὸν τῆς μέχρι τοῦδε γνώσεως τοῦ ἐλλείμματος (800,000 δρ.) τοὔμειναν καὶ αὐτοῦ 300,000. Ἀλλ' αὐτὸς ἐπιμένει ὅτι εἶναι πάμπτωχος.

—

Ἐπὶ τῇ παρατηρήσει μελῶν τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς πῶς ὅλα αὐτὰ δὲν τὰ ἔλεγεν εἰς τὸν ἀνακριτὴν, ὁ Βελένδζας ἀπήντησεν πρῶτον διότι ὁ ἀνακριτὴς τότε δὲν τοῦ ἀπηύθυνε τόσῳ λεπτομερεῖς ἐρωτήσεις. Δεύτερον ἀπὸ ἐντροπὴν δὲν ἤθελε νὰ ἐκθέσῃ τὴν οἰκογένειαν Κουμουνδούρου· καὶ τρίτον, διότι **ἐπερίμενε προστασίαν** ἀπὸ τὴν φατρίαν αὐτήν.

—

Ὁ πλειότερον ἐκθέτων τὸν πρώην ὑπουργὸν Παπαμιχαλόπουλον εἶναι ὁ ἄλλοτε Διευθυντὴς τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου Δροσύνης, ὅστις δυστυχῶς διὰ τὸν πρῶτον ἀπηλλάγη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν. Ὁ Δροσύνης ἐξεταζόμενος εἶπεν ὅτι ὑπουργοῦντος τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Παπαμιχαλοπούλου καὶ ζητήσαντος τότε ἄδειαν ἀναχωρήσεως τοῦ Βελένδζα, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου εἶπε ῥητῶς εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ μὴν τοῦ δώσῃ ἄδειαν, διότι εἶναι ἐλλειμματίας. Ἀλλ' ὁ ὑπουργός :

— Πῶς ; Νὰ τοῦ δώσουμε· θὰ πάγῃ εἰς τὴν Θεσσαλίαν. Μᾶς συμφέρει διὰ τὸ ἐξωτερικὸν ζήτημα !

Αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ Παπαμιχαλοπούλου τὰ κατέθεσε καὶ ἄλλος μάρτυς.

Ἕτερος δὲ πάλιν μάρτυς εἶχεν ἀκούσει τὸν Δροσύνην ἐνῷ ἐξήρχετο τοῦ δωματίου τοῦ Παπαμιχαλοπούλου νὰ τὸν ἐρωτᾷ :

— Λοιπὸν ἐπιμένετε ;

— Βέβαια, ἐπιμένω.

Κατεσχέθη δὲ καὶ ἐπιστολὴ τοῦ υἱοῦ τοῦ Παπαμιχαλοπούλου, Κωνσταντίνου, πρὸς τὴν Βελένδζαιναν, ἐν ᾗ σὺν τοῖς ἄλλοις καθησύχαζε τὴν σύζυγον τοῦ Βελένδζα, «*διότι ὁ πατέρας θὰ φροντίσῃ ὅ,τι δέον.*»

Ἄλλος σπουδαῖος μάρτυς, κατέθεσε φοβερὰ κατὰ Παπαμιχαλοπούλου· εἶνε ὁ ἄλλοτε τοποτηρητὴς τοῦ Ταμείου Θηβῶν Τραβασάρος, μὲ τὸν ὁποῖον ἐλθόντα εἰς ἀντιπαράστασιν μὲ τὸν Παπαμιχαλόπουλον ἐν τῇ Ἐξεταστικῇ, ἔγιναν πάλιν σκηναί. Δυστυχῶς δὲ διὰ τὴν ὑπόληψιν τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ὁ μάρτυς αὐτὸς ἀπηλλάγη τῆς καταδιώξεως.

Ὁ Βελένδζας κατέθεσε καὶ τοῦτο.

Ὅταν ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ μεταβῇ εἰς Θεσσαλίαν νὰ διοργανώσῃ σῶμα ἐκ διακοσίων ἀνδρῶν ἐζήτει χρήματα παρὰ τοῦ Παπαμιχαλοπούλου. Οὗτος τὸν ἠρώτησεν :

— Τὸ Ταμεῖό σου ἔχει χρήματα ;

— Ἔχει.

— Λάβε ἀπὸ τὸ Ταμεῖο, καὶ ἅμα ἐπιστρέψῃς μὲ τὸ καλὸ, σὲ δικαιολογοῦμεν.

—

Β'.

Ι

Περὶ ὑπουργῶν τινων ἐνεχομένων.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐξετάζονται κυρίως **πρῶτον**, ἐὰν ὁ Κουμουνδοῦρος, ὁ Παπαμιχαλόπουλος καὶ ὁ Σωτηρόποτλος ἐν γνώσει τοῦ ἐλλείμματος διετήρουν τὸν Βελένδζαν Ταμίαν Θηβῶν.

Δεύτερον. Ἂν ὁ κ. Σωτηρόπουλος ἔλαβε δῶρα παρὰ τοῦ Βελέντζα ὅπως τὸν ἀντικαταστήσῃ διὰ τοῦ Γκορδζῆ καὶ ἂν εἰς τὴν ἀντικατάστασιν ταύτην συμμετέσχον καὶ οἱ Κουμουνδοῦρος καὶ Παπαμιχαλόπουλος.

Τοῦ Κουμουνδούρου καταμαρτυρεῖ ὁ κ. Τομαρόπουλος, Διευθυντὴς τότε τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, ὅστις διαβεβαιοῖ ὅτι πολλάκις ὡμίλει πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως περὶ τοῦ ἐλλείμματος, ἐκεῖνος δὲ τοῦ συνίστα νὰ μὴν κάμῃ λόγον τοῦ Δεληγιάννη (ὑπουργοῦ τότε τῶν οἰκονομικῶν) ὡς μὴ φίλου τοῦ κόμματος. Εἰς ἄλλας παραστάσεις του πότε μὲν ὁ Κουμουνδοῦρος σήκωνε τοὺς ὤμους του καὶ πότε ἔξυνε τὰ δόντια του. Ὁ δὲ Παπαμιχαλόπουλος πάλιν εἰς ὁμοίας τοῦ Τομαροπούλου παρατηρήσεις ἔλεγε : νὰ μὴ στενοχωρῆται καὶ τὰ παρόμοια.

Ὁ Κουμουνδοῦρος ἐξεταζόμενος ἐβεβαίωσεν ὅτι ποτὲ δὲν τοῦ ὡμίλησεν ὁ Τομαρόπουλος περὶ ἐλλείμματος, ὅτι αὐτὸς δὲν ἐπενέβαινεν εἰς τὰ Ταμεῖα, οὔτε εἰς τὰ καθήκοντα τῶν συνυπουργῶν του· ἄλλως τε δὲ ἀπὸ πολλοῦ δὲν ἐχρημάτισεν ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Ταῦτα πάνδα ἐν μεγίστῃ ἀπαθείᾳ καὶ μειδιῶν, κατὰ τὸ σύνηθες.

Τοῦ Τομαροπούλου αἱ καταθέσεις ὑποστηρίζονται ὑπὸ ἄλλου μάρτυρος, τοῦ Ζαΐμη, ὑπαλλήλου τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ἐν γνώσει καὶ αὐτοῦ ὄντος τοῦ ἐλλείμματος καὶ τρωγομένου διὰ τοῦτο τὸν Τομαρόπουλον· ἀλλ' οὗτος τῷ ἀπήντα :

— Ἂς κάμουν καλὰ μὲ τὸν Βελένδζα ἐκεῖνοι ποῦ δὲν θέλουν ν' ἀκούσουν.

—Μὰ δὲν λέτε τοῦ πρωθυπουργοῦ, κύριε Τομαρόπουλε;

— Τώρα τὴν πέτυχες !

Ἐκ τοῦ διαλόγου αὐτοῦ ὁ μάρτυς Ζαΐμης ἐνόησεν, ὡς εἶπεν, ὅτι ὁ κ. Κουμουνδοῦρος ἦν ἐν γνώσει τοῦ ἐλλείμματος.

—

Ὁ Βελέντζας ὁμολογεῖ ὅτι ὁ κ. Κουμουνδοῦρος ὅταν τοῦ εἶχε προτείνει ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ Γκορτζῆ, τοῦ ἐξέφρασε φόβους ὅτι θὰ τοὺς κάμῃ *φασαρίαις*, σημειωτέον δὲ ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐξεταστικῇ ἐπιτροπῇ ὁ πρώην πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι δὲν εἶχε καλὴν ἰδέαν περὶ τοῦ Γκορδζῆ, τὸν ὁποῖον ὅμως συνέστησε εἰς τὸν Σωτηρόπουλον ἐπιμένοντα νὰ μὴ τὸν διορίσῃ.

Παρετηρήθη καὶ μία ἀντίφασις μεταξὺ Παπαμιχαλοπούλου καὶ Κουμουνδούρου, τοῦ μὲν πρώτου διαβεβαιώσαντος ὅτι κατὰ τὸ 1878 ἐλήφθη ἀπόφασις ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Κουμουνδούρου ὅπως σταλῇ ὁ Βελέντζας εἰς Θεσσαλίαν, τούτου δὲ εἰπόντος εἰς τὴν ἐξεταστικὴν ἐπιτροπὴν ὅτι περὶ τοῦ Βελέντζα πολὺ ἀμυδρὰν εἶχεν ἰδέαν, μόλις ἐγνώριζεν ὅτι εἶνε ὑπάλληλος, ἀλλὰ τί ὑπάλληλος ἠγνόει.

Ὡς πρὸς τὴν γνῶσιν τοῦ ἐλλείμματος ὑπὸ τοῦ Σωτηροπούλου κατετέθησαν τὰ ἑξῆς : τῇ 2 Νβρίου 1880 ἐστάλη ἐπιστολὴ τοῦ Βελέντζα πρὸς τὸν Σωτηρόπουλον, ἐν ᾗ ὑποτίθεται ὅτι ὁ τελευταῖος εἶχε γνῶσιν πρὸ πολλοῦ τοῦ ἐλλείμματος, ἐν τούτοις ὁ Σωτηρόπουλος ἀρνεῖται ὅτι ἔλαβε τοιαύτην ἐπιστολὴν, ὑποθέτων ὅτι ἐφιλοτεχνήθη ἐκ τῶν ὑστέρων ὑπὸ τοῦ Σαμοθράκη, διευθύνοντος τὸ λογιστήριον, ἐκ συνεννοήσεως μὲ τὸν Βελέντζαν διὰ νὰ τὸν ἐκθέσουν.

Ἡ ἐξεταστικὴ ἐπιτροπὴ ποιεῖται τὴν ἑξῆς σκέψιν : ἐὰν τὴν ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν, ὤφειλε νὰ τὸν παύσῃ ἀπὸ τότε, ἐὰν δὲ δὲν τὴν ἔλαβε, τί συμφέρον εἶχεν ὁ Βελέντζας νὰ γράφῃ ἐν ἐπιστολῇ πρὸς ὑπουργὸν ὅτι γνωρίζετε τὴν κατάστασιν τοῦ ταμείου μου κτλ.

Ὅτι δὲν ἐφιλοτεχνήθη ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ ἐπιστολὴ, ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει τὴν μαρτυρίαν τοῦ Κωνστ. Οἰκονόμου, ἄλλοτε ὑπαλλήλου τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου, παραιτηθέντος ἀφ' ἑαυτοῦ, ἑπομένως οὐδὲν ἔχοντος πάθος ἐναντίον τοῦ Σωτηροπούλου, περὶ τῆς τιμιότητος τοῦ ὁποίου εἶνε γνωστὸν τὸ ἑξῆς ἐπεισόδιον: κατὰ τὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν διετέλει Ταμίας τοῦ ἐπαναστατικοῦ χρήματος, ὅτε κλέπται εἰσελθόντες εἰς τὸ ταμεῖόν του διέρρηξαν τὸ χρηματοκιβώτιον, ἀλλὰ δὲν εἶχον εὕρει παρὰ ὀλίγας δεκάρας· οἱ ἀστυνομικοὶ κλητῆρες ἔτρεξαν νὰ τοῦ εἰδοποιήσουν τὸ δυστύχημα· οὗτος τοὺς παραλαμβάνει καὶ διευθύνεται εἰς τὴν κλινοστρωμνήν του ὅπου κάτωθεν τοῦ προσκεφαλαίου του εἶχε κρυμμένας 100 χιλιάδας δρ. εὐτυχῶς ἀθίκτους.

Ὁ μάρτυς οὗτος κατέθεσεν ὅτι τῇ 15 Μαρτίου 1881 πρὶν τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ Θηβαϊκοῦ ἐλλείμματος, ἐν ᾧ αὐτὸς εἶχε παραιτηθῇ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Λογιστηρίου, ὁ Σαμοθράκης τοῦ ὡμίλησε περὶ τοῦ ἐλλείμματος.

Ὁ Οἰκονόμου, ὅστις τὸ προεγνώριζε, τὸν ἐρωτᾷ :

— Τώρα ἐμβῆκαν οἱ ψύλλοι εἰς τὰ αὐτιά σου ;

Ὁ Σαμοθράκης ἐξάγων τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Βελένδζα πρὸς τὸν Σωτηρόπουλον καὶ ἐπιδεικνύων αὐτὴν πρὸς τὸν Οἰκονόμον,

— Νὰ, βρὲ κουτὲ, βλάκα, τοῦ λέγει, οἱ ὑπουργοὶ εἶνε ἔνοχοι.

Σαράντα ἡμέρας μετὰ τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ διετάχθη ἡ ἐξέλεγξις τοῦ Ταμείου.

ΙΙ

Εἰδικῶς περὶ δωροδοκίας τοῦ Σωτηροπούλου.

Ἐδῶ ἐξελίσσονται τὰ πάθη καὶ αἱ περιπέτειαι τοῦ Βελένδζα ἕως ὅτου κατορθώσῃ νὰ πείσῃ τὸν Σωτηρόπουλον νὰ διορίσῃ τὸν Γκορτζῆν διάδοχόν του εἰς τὸ ταμεῖον Θηβῶν. Κατὰ τὴν φράσιν τοῦ ἀνακριτοῦ Λέκα ὁ Βελένδζας περιετριγύριζε τὸν Γκορτζῆν εἰς διαφόρους οἰκίας. Εἰς τὸν διορισμὸν αὐτὸν, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἰδίου, ὁ Κουμουνδοῦρος εἶχε συναινέσει. Αὐτοπροσώπως τὸν συνέστησεν εἰς τὸν Σωτηρόπουλον, ἀλλὰ βλέπων αὐτὸν μὴ συναινοῦντα δὲν ἐπέμεινε.

Ὁ Σωτηρόπουλος, ἐρωτώμενος ἐν τῇ Ἐξεταστικῇ, ἂν εἶχε πολλοὺς προστάτας ὁ Γκορτζῆς :

— Εἶχεν· ἀλλ' ὅσον ἰσχυροὶ καὶ ἂν ἦσαν δὲν ἠμποροῦσαν νὰ μὲ ἐξαναγκάσουν.

— Σᾶς παρεκάλεσεν ὁ Κουμουνδοῦρος ;

— Ἀπήντησα προηγουμένως.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἰδίου Βελένδζα διεκτραγώδησις περὶ τοῦ πῶς ὁ Σωτηρόπουλος ἀδυσωπήτως ἐπέμεινε νὰ μὴ διορισθῇ ὁ Γκορτζῆς, εἶναι ἀξία μυθιστορήματος.

Ἐκάθητο εἰς τὸ *Βυζάντιον*, ὅτε διήρχετο ἐκεῖθεν ὁ Κουμουνδοῦρος ἐφ' ἁμάξης· σταματᾷ τὴν ἅμαξαν καὶ τὸν προσκαλεῖ.

— Ὁ Σωτηρόπουλος εἶνε ἀδυσώπητος δὲν ξεύρω παρὰ τίνος ῥαδιουργηθεὶς, προσπάθησε νὰ τὸν πείσῃς ὅπως μπορεῖς, τοῦ λέγει ὁ Κουμουνδοῦρος.

Τοῦ ἐφάνη ὅτι τοῦ ἔπεσε κεραυνὸς, συνέλαβεν ἰδέαν αὐτοκτονίας, εὗρε τὸν Οἰκονόμον, τὸν βουλευτὴν Θηβῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς τὸν ἀπήλπισε· τί νὰ κάμῃ; ἐσκέπτετο ἢ νὰ αὐτοκτονήσῃ ἢ νὰ ἀπέλθῃ νὰ ζήσῃ ὀρεσείβιος διευθύνων εἰς τὴν οἰκογένειάν του τὰς ἐν τῷ ταμείῳ Θηβῶ[ν] ὑπολειπομένας 38 χιλιάδας δραχμὰς, ἀλλ' ἐπὶ τέλο[υς] ἐπροτίμησε νὰ δωροδοκήσῃ τὸν Σωτηρόπουλον.

Τὴν ἐπιοῦσαν λίαν πρωῒ προσεκάλεσε τὸν ἀδελφ
ἀφοῦ προηγουμένως ἡτοίμασε τὸ πρὸς τὸν Σωτ
δῶρον, ἔλυσε τὰς ταινίας, δι' ὧν ἦσαν τυλ
δέσμαι τοῦ χαρτονομίσματος καὶ τὰς ἐτύλιξε
κοῦ χάρτου. Ἦσαν 300 τῶν 112 καὶ 20
φράγκων. Τὰ ἐνεχείρισεν εἰς τὸν ἀδελφὸν
λέα, ὃν καὶ ἐξελθόντα παρηκολούθησε
ἐμβῇ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σωτηροπούλου.

Ἐπὶ τῇ ἀπαισίᾳ αὐτῇ λεπτομερείᾳ μέ
πῆς τὸν ἐρωτᾷ διατὶ τὸ ἔκαμε.

— Δὲν ἐμπιστεύομαι, λέγει, καὶ τὸν

— Καὶ πῶς ἐβεβαιώθης ὅτι τὰ ἔ

— Ὅταν ἐπέστρεψεν, εἶδα ὅτι
σκωνε πλέον.

Περὶ τοῦ ὄγκου αὐτοῦ, τὸν ὁπ
τονομίσματα, συνεφώνησεν ἐν τ

ρόπουλος, ὡς εἰδήμων, ὅτι τόσον χαρτονόμισμα θ' ἀπετέλει τόμον ἐκ χιλίων σελίδων.

Ἔμαθε κατόπιν παρὰ τοῦ Ἀχιλλέως, ὅτι ὁ Σωτηρόπουλος ἐδέχθη καὶ τὰ χρήματα καὶ τὴν ἐπιστολήν, τὴν ὁποίαν σχίσας καὶ τοποθετήσας κἄπου εἶπεν εἰς τὸν Ἀχιλλέα :

— Εἰπὲ εἰς τὸν ἀδελφόν σου νὰ μείνῃ ἥσυχος καὶ νὰ μᾶς φέρῃ πολλοὺς βουλευτὰς ἐκ Θεσσαλίας. Ἐπρόκειτο περὶ δευτέρας ἐπαναστάσεως ἐν Θεσσαλίᾳ, ματαιωθείσης.

Ὁ Ἀχιλλεὺς Βελέντζας ἐν τῇ ἐξεταστικῇ ἐπιτροπῇ εἶπεν ἐπάνω κάτω τὰ ἴδια : ὅταν μπῆκεν εἰς τὴν σάλα ὁ Σωτηρόπουλος, ὅπου τὸν ἐπερίμενε τὸν ἠκολούθησεν εἰς τὸ γραφεῖον, κ'ἔκλεισε τὴν πόρτα ὁ ἴδιος Σωτηρόπουλος. Ὁ Ἀχιλλεὺς βάζει ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ χαρτόδεμα·

— Τί εἶνε αὐτά ;

— Δὲν γνωρίζω·ἡ ἐπιστολὴ τὰ λέγει.

Ἀφοῦ ἀνέγνωσε καὶ ἔσχισε τὴν ἐπιστολήν,

— Σὲ παρακαλῶ καὶ ἐγὼ νὰ διορίσῃς τὸν Γκορτζῆν.

— Μεῖνε ἥσυχος.

Ὁ Σωτηρόπουλος ἐνθυμεῖται τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἀχιλλέως Βελέντζα, ἀλλὰ λέγει ὅτι τοῦ εἶχεν ὁμιλήσει περὶ τῆς Μεταλλευτικῆς ἑταιρίας «Ἀχιλλέως», εἰς ἣν ἐνδιεφέροντο ὁ Ῥῶσελ, ὁ Σερπιέρης καὶ ἄλλοι. Ὁ Ῥῶσελ ἐξετασθεὶς ἐν τούτοις εἶπεν ὅτι αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις ἦτο πρὸ 12 μηνῶν καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἦλθεν εἰς καμμίαν συνεννόησιν, διότι τὴν ἐθεώρει καὶ γελοίαν.

Ὁ μάρτυς Λ. Πετσάλης, διεβεβαίωσεν ὅτι τέσσαρας μῆνας πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ἐλλείμματος, ὁ Ἀχιλλεὺς Βελέντζας δυσφορῶν τῷ ἀνεκοίνωσε τὴν δωροδοκίαν τοῦ Σωτηροπούλου.

Ὁ μάρτυς Κωσταγγελῆς, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἐρωτήσας τὴν Λουκίαν Καραβαγγέλη:

— Πῶς τὰ καταφέρατε μὲ τὸν Λεμονῆ ; ἐννοῶν τὸν διορισμὸν τοῦ Γκορτζῆ.

— Ἀμ' τρίψαμε χρήματα ! ἀπήντησε καὶ ἔτριβε μελαγχολικῶς τὸν ἀντίχειρα ἐπὶ τοῦ λιχανοῦ.

Καὶ εἰς δικαστικοὺς πολλοὺς ὁ Κωσταγγελῆς διεκοίνωσε τότε τὴν δωροδοκίαν.

Τελευταία βαρεῖα κατηγορία ἐναντίον τοῦ Σωτηροπούλου φέρονται ἐν τῇ ἐκθέσει τὰ πρὸς τοὺς δικαστικοὺς Τσάτσον, Λέκαν καὶ Κουρουσόπουλον λεχθέντα ὑπὸ τοῦ Μπένση, ἐξ ὧν ὑποτίθεται ἡ συνεννόησις μεταξὺ Σαμοθράκη καὶ Σωτηροπούλου.

Μεταβὰς, ἔλεγεν ὁ Μπένσης, εἰς τοὺς ἐν λόγῳ δικαστικούς, παρὰ τῷ ὑπουργῷ τῆς δικαιοσύνης Σωτηροπούλῳ, τὸν παρεκάλεσα, ἐπειδὴ ἐνεργοῦνται ἐν Θήβαις αἱ ἀνακρίσεις νὰ προσέξῃ νὰ μὴ λάβῃ γνῶσιν ὁ Σαμοθράκης, τῶν ἐκ τῆς δικογραφίας ἐξαχθέντων ἐγγράφων, διότι ὑπάρχουν ἐνδείξεις ἐνοχῆς περὶ αὐτοῦ. Ἐνῷ δὲ ὁ ὑπουργὸς μοὶ ὑπεσχέθη, τὴν ἐπιοῦσαν εὗρον τὸν ὑπουργὸν καὶ τὸν Σαμοθράκην συγκαθημένους ἐπὶ τῆς αὐτῆς τραπέζης καὶ μελετῶντας αὐτὰ τὰ ἀπηγορευμένα ἔγγραφα. Ἐκπλαγεὶς τοῦ ἔκαμα πικρὰς παρατηρήσεις καὶ ἐτηλεγράφησα ἀμέσως εἰς τὸν Λέκαν νὰ ἐκδώσῃ ἔνταλμα συλλήψεως κατὰ τοῦ Σαμοθράκη. Ἐρρόντισα δὲ νὰ τῷ διαβιβάσω ὅτι ὁσάκις τὸν τηλεγραφῶ μὲ τὸ *κύριε ἀνακριτά*, σημαίνει ὅτι εἶναι παρὼν καὶ ὁ Σωτηρόπουλος εἰς τὸ τηλεγραφεῖον, καὶ ἑπομένως νὰ λαμβάνῃ τὰ μέτρα του, ὁσάκις δὲ *κύριε Λέκα*, ὅτι δὲν εἶνε παρών.

—

Ἀναμένομεν τὴν ἐκτύπωσιν τῆς ἐκθέσεως ἵνα ἐπιφέρωμεν ἐπ' αὐτῆς τὰς κρίσεις μας.

Καλιβάν.

ΤΑ ΤΟΥΡΚΟΠΟΥΛ' ΑΓΑΠΗΣΑ.

1878

—

(Ἴδ. ἀριθ. 283).

πρὸ τοῦ σεραγίου τοῦ πασσᾶ ἡ μαύρη μὲ ισθίας τινὸς θύρας εἰς τὸν περιβάλλοντα ἓν μικρὸν κιόσκιον πυκνῶς ὑπὸ κισσοῦ

τὴν τουρκοποῦλάν μου ἀσκεπὲς ἔχουσαν μένην ἐπὶ μικροῦ μεντερίου καὶ πί-

μὲ τὰ μοῦτρα ἐνώπιόν της, ὅσῳ νεται, εἶχε κἄπως ἀμελῶς περὶ τε νὰ διακρίνεται καὶ νὰ μὴ υκότης αὐτοῦ.

καὶ τὴν ἐχαιρέτισα, ἐκείνη ένευσε νὰ καθίσω.

ὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ πασσυζύγων μεταβῆ εἰς Βῶλον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον πολὺ ἀργὰ ἐγὼ ἔμαθον παρὰ τῆς τουρκοπούλας, ἥτις ὡς ἐκ τούτου εἶχε τὴν τόλμην νὰ μὲ προσκαλέσῃ.

Νὰ καθήσω ; Ἀλλὰ ποῦ; Ἄλλη θέσις ἐκείνης τοῦ μεντερίου ἐφ' οὗ ἐκάθητο, δὲν ὑπῆρχε.

— Ντοὺρ, μὲ εἶπε, μὴ φοβᾶσαι. Ἐγὼ σοῦ τὸ λέγω. Πρὶν καθίσω δεικνύων τὴν μαύρην,

— Μὰ, ὑπετραύλισα, ἡ κυρὰ ἀραπίνα ἀπὸ δώ, ἡ εὐγενεία της, ἔτσι θὰ κάθεται νὰ φυλάγῃ ;

— Θέλεις νὰ φύγῃ γιὰ τὸ εὐχαριστῶ ποῦ σὲ ἔφερε ;

— Δηλαδὴ, δὲν θέλω νὰ φύγῃ . . . τὴν εὐγνωμονῶ, ἀλλὰ δὲν θέλω καὶ πάλι ν' ἀκούσῃ ἕνα πολὺ σπουδαῖο μυστικὸ ποῦ ἔχω νὰ σοῦ 'πῶ.

Εἶνε γνωστὴ ἡ διαβόητος τῶν ὀθωμανίδων θρασύτης εἰς τὰς ἐρωτικὰς αὐτῶν συνεντεύξεις καὶ ἐπιχειρήσεις, διὸ καὶ ἡ μαύρη διετάχθη ν' ἀπέλθῃ παρὰ τῆς τουρκοπούλας μου.

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν αὐτῆς δειλῶς καὶ περιεσταλμένως ἐπλησίασα καὶ ἐκάθισα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ μεντερίου μόλις ἐπ' αὐτοῦ κρατούμενος, ἐνατενίζων σχεδὸν ἔνδακρυς τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο πρόσωπον τῆς τουρκοπούλας.

— Ξέρεις γιατὶ σὲ φώναξα ; μοῦ εἶπε πρώτη ἐκείνη λύουσα τὴν σιωπήν.

— Ὄχι, ἀγγελικό μου κορμί, ὄχι φῶς τῶν ἰμματιῶν μου, ὄχι, πῶς νὰ τὸ ξέρω ;

ΦΡΟΥ—ΦΡΟΥ

—

Εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου προπετέθη ἕδρα σημαντικωτάτη—ὑφηγητοῦ ἐπὶ τοῦ παρόντος—τῆς **Συγκριτικῆς μυθολογίας** ἣ ὡς ἐν Εὐρώπῃ εἶναι γνωστὸς ὁ κλάδος οὗτος, τῆς *Συγκριτικῆς Ἱστορίας τῶν θρησκευμάτων*. Ὁ κλάδος οὗτος, ὅταν πρὸ διετίας ἂν δὲν ἀπατῶμεθα, προσετέθη εἰς τὴν Σχολὴν τῆς Σορβόννης ὑπὸ τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῆς παιδείας, τοῦ κληρομάχου Ἰουλίου Φερρὺ, ἐξήγειρε τὰ πνεύματα τῶν κληρικῶν, ἐκληφθεὶς ὡς προσβολὴ τῶν δικαιωμάτων τοῦ προφήτου Ἠσαΐου καὶ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν. Ὁ διορισθεὶς καθηγητὴς κατὰ σύμπτωσιν ὠνομάζετο Σουρῆς, συνταράξας καὶ αὐτὸς τοὺς Αἰγιεῖς σταφιδεμπόρους καὶ τοὺς Κερκυραίους Ταρτούφους τῆς Γαλλίας. Ἐν Βερολίνῳ τὴν ἕδραν αὐτὴν κατέχει ὁ διάσημος Στανὶντάλ. Τῆς νεαρᾶς αὐτῆς ἕδρας παρ' ἡμῖν ἱδρυτὴς ἐγένετο ὁ εἰδικὸς διά τε τῶν μελετῶν καὶ τῶν συγγραφῶν του ἀναδειχθεὶς κ. **Ν. Γ. Πολίτης**, ἐκ τῶν κρατίστων νέων τῆς συγχρόνου ἐπιστημονικῆς νεολαίας, φιλόπονος καὶ μετριόφρων, συγκεντρωθεὶς ὅλος εἰς τὸν κλάδον του, χωρὶς ὑπερβασιῶν, σύμφωνα μὲ τὸ ῥωμαϊκὸν ἔθιμον, εἰς ἄλλα πεδία διανοητικῆς καλλιεργείας. Ἡ ὡραία του ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ θέσις εἶναι ὁ *Ἥλιος κατὰ τοὺς ὁμηρίδας μύθους*. Καὶ ὑπὸ ἀστρονομικὴν καὶ ὑπὸ ποιητικὴν καὶ ὑπὸ μυθολογικὴν καὶ ὑπὸ θρησκευτικὴν ἔποψιν ὁ ἥλιος εἶναι πηγὴ ζωῆς, χρωμάτων, ἀπολαύσεων, ἐρεύνης, λατρείας, προσκυνήσεως. Δι' ἡμᾶς μάλιστα τοὺς σχεδὸν μεσημβρινοὺς, τῶν ὁποίων τὰ νεῦρα νομίζεις ὑφασμένα ἐξ ἡλίου, δεχόμενα καὶ τὰ εὐεργετήματα καὶ τὴν χαλαρωτικὴν ἐπήρειάν του, αἱ περὶ τοῦ ἡλίου μελέται ἔπρεπε νὰ εἶναι ἐκ τῶν ἡδονικωτέρων ἐντρυφημάτων. Ἀλλὰ τί μελετῶμεν ἡμεῖς διὰ νὰ μελετήσωμεν καὶ τὸν Ἥλιον; Ἀρκεῖ ὅτι τὸν χειμῶνα τὸν μεταχειριζόμεθα ὡς κλινοστρωμνὴν καὶ ἐφάπλωμα, τὸ δὲ καλοκαῖρι ἐντρυφῶμεν εἰς τὰς σκιάς του. Ἀναμένομεν λοιπὸν μετ' ἀνυπομονησίας τὴν νέαν μελέτην τοῦ κ. Πολίτου, τὸν ὁποῖον χαιρετίζομεν ὡς ὑφηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου, εὐχόμενοι ὅπως ἡ διδασκαλία του, ἐπὶ τῆς ἐπιστημονικῆς μεθόδου ἑδραζομένη, καρποφορήσῃ εἰς τὰς κεφαλὰς τῆς ἀκαδημαϊκῆς νεολαίας. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν αἰδεσιμώτατον παπᾶ Μαρτῖνον καὶ τὸν *διαβεσιμώτατον* κ. Δαμαλᾶν, οἵτινες θὰ σκανδαλισθῶσιν ἴσως ἐκ τῆς διδασκαλίας τοῦ κ. Πολίτου, εἶναι εὔκολον δι' αὐτοὺς νὰ *ξεθυμαίνουν*, ὁ μὲν πολεμῶν τὸν Littré καὶ τὸν Taine, ὁ δὲ αὐξάνων κατὰ ἓν ἢ δύο τὰ ἡμερήσια του λουτρὰ ἐν τῇ φαληρικῇ ἀκτῇ.

—

Τὰ διὰ τὸν ἀνακτορικὸν χορὸν τῆς 23 Ἀπριλίου προσκλητήρια τῆς Αὐλῆς διαπρέπουσιν ἐπὶ ὀρθογραφίᾳ. Ἰδίᾳ σημειοῦμεν τὰς λέξεις : Κίριον, Ξενοδοχίον, Ἰταλία, ἃς ἴδομεν ἐπὶ ἐγγράφων προσκλητηρίων οὕτω γεγραμμένας. Εὐχαρίστως δὲ βλέπομεν ὅτι μεταξὺ τῶν πρὸς τὴν Αὐλὴν διαξευχθέντων οἷον εὐπρεπείας, εὐφυΐας καὶ τῶν τοιούτων, ἐπίζηλον θέσις κατέχει καὶ ἡ γραμματική.

—

Κατὰ τί διαφέρομεν οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τοὺς Μοσχοβίτας ;

Αἱ ὑπόνομοι τὰς ὁποίας κατασκευάζουν ἐκεῖνοι σκοπὸν ἔχουν νὰ ἐκσφενδονίσουν τὸν Τσάρον δὲν ξεύρομεν ποῦ, ἐνῷ αἱ ἰδικαί μας ἀντικείμενον ἔχουν νὰ ἐκσφενδονίσουν τ' ἀποχωρήματά μας.

—

— Σὲ φώναξα γιὰ νὰ σὲ ρωτήσω, ἂν ἦσαι ἀληθινὰ τρελός.

— Δὲν ἤμουν, σουλτάνα μου,δὲν ἤμουν οὐρὶ τοῦ παραδείσου, σὺ μὲ τρέλανες· θυμᾶσαι ποῦ μοῦ φώναζες καὶ ψίτ ;

— Καὶ τώρα λοιπὸν εἶσαι τρελός ;

— Μάλιστα, ἀλλὰ τρελλὸς γιὰ σένα.

Ἡ τουρκοποῦλά μου ἀφέθη εἰς γέλωτας καὶ,

— Αἴ καλὰ, ἐπανέλαβε, τί θέλεις τώρα ἀπὸ ἐμέ ;

— Τί θέλω ; Τὸ πᾶν, σὺ δύνασαι νὰ μοῦ δώσῃς τὸ πᾶν,τὸ σύμπαν,τὸν οὐρανὸ μὲ' ἄστρα,τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι.

— Καὶ ποῦ νὰ τὰ εὕρω ἐγὼ ὅλα αὐτά ;

— Τὰ ἔχεις.

— Ποῦ ;

— Ποῦ ; Δὲν ξέρεις ποῦ ;

Μὴ μὲ μαλώσῃς
Καὶ μὴ θυμώσεις
Ἂν σοῦ τὸ εἰπῶ.
Νὰ, κτύπα, φεύγω,
Νὰ σοῦ τὸ λέγω,
Σὲ ἀγαπῶ !

Φαίνεται νὰ τῇ ἤρεσε τῆς τουρκοπούλας μου τὸ τραγουδάκι, διότι ἔμεινε λεπτὰ τινα σιωπῶσα καὶ σκεπτομένη, εἶτα δὲ μὲ εἶπε :

— Καὶ τί βγαίνει ἂν μ' ἀγαπᾷς. Σὺ ἦσαι ρωμηὸς κ' ἐγὼ τοῦρκα . . . Δὲν γίνεται . . .

— Γίνεται, γίνεται, ἡμεῖς τὸ κάμομε καὶ γίνεται. Κάθε ἕνας ἂς λατρεύῃ χωριστὰ τὸν θεόν του, ἡμεῖς δὲν ἔχομε ν' ἀνακατέψωμε τοὺς θεούς μας,σὰν τοὺς ἀρχαίους ἕλληνας,ποῦ τοὺς ἀνεκάτευαν κάθε μέρα εἰς τοὺς ἔρωτάς των. Ἡμεῖς θ' ἀγαπώμεθα ἀγνῶς σὰν τὰ περιστέρια, μ' ὅλον ὅτι ἐγὼ δὲν βλέπω ἐπάνω των κἀμμιὰ ἀγνότητα, ἀφοῦ κάθε μῆνα γενοῦν καὶ ἀπὸ δυὸ αὐγά.

— Θέλεις λοιπὸν νὰ μὲ κάμῃς νὰ σ' ἀγαπήσω κ' ἐγώ ;

— Ὦ ἂν τοῦτο γίνῃ, θὰ πουλήθῶ σκλάβος σου εἰς ὅλη μου τὴ ζωή, καὶ ἂν ἤθελες ἔπειτα μοῦ χάριζες σὺ τὴν ἐλευθερία, καὶ μὲ καθίστας κύριόν σου, ὄχι κύριόν σου, διότι πάντοτε θὰ ἤμην ἐγὼ σκλάβος σου, ἀλλὰ κύριον τῶν θελγήτρων σου, τοῦ κάλλους σου, ἤθελα ὅμως καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔρωτός μας νὰ μὴ μοῦ ἦσαι αὐστηρὰ ὡς ἡ συμπατριώτισσά σου Θέτις ἦτο ἄλλοτε εἰς τὸν Πηλέα.

— Ποιὰ εἶνε αὐτὴ ἡ Θέτις, ἐγὼ δὲν τὴν γνωρίζω καθόλου, οὔτε τὴν ἔχω ἀκουστά.

— Ὦ ἄγγελε, πεσμένε ἀπ' τὸν οὐρανὸ, οὐρανοκατέβατο ἀγγελοῦδί μου, θέλεις νὰ σοῦ διηγηθῶ αὐτὴ τὴν ἱστορία ; Καὶ ταῦτα λέγων ἐσύρθην πλησίον της καὶ

Ο ΕΠΙΓΕΙΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

—

Δὲν εἰξεύρω ἂν οἱ θεολόγοι κατώρθωσαν νὰ εὕρωσι τὸ μέρος ὅπου ἔκειτο ἡ Ἐδέμ, ἢ ἂν οἱ φιλόσοφοι ἠδυνήθησαν νὰ ὁρίσωσι τὸν τόπον τῶν Ἠλυσίων Πεδίων. Τοῦτο μᾶς εἶνε ἀδιάφορον, διότι ἡμεῖς ἔχομεν τὸν παράδεισόν μας καὶ δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἀναζητήσωμεν αὐτὸν ἐν Μεσοποταμίᾳ, οὔτε πέραν τοῦ Ὠκεανοῦ· κεῖται ἐν μέσαις Ἀθήναις καὶ εἶνε καταφανὴς εἰς πάντας, τοὐλάχιστον εἰς ἡμᾶς τοὺς νέους, πλὴν τῶν γερόντων καὶ τῶν θεολόγων. Δὲν εἶναι ὅμως προσιτὸς εἰς τὸν τυχόντα· διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὸν εἶνε ἀνάγκη νὰ διέλθῃ ὑπὸ δοκιμασίαν, ὡς οἱ χριστιανοὶ ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ, καὶ τὴν δοκιμασίαν ταύτην ὑφιστάμεθα ἀπὸ τῆς γεννήσεώς μας μέχρι τοῦ δεκάτου ἔκτου, 17ου καὶ πολλάκις μέχρι τοῦ 20 καὶ 25ου ἔτους, ἂν εἰμεθα σκληροτράχηλοι καὶ ἁμαρτωλοί. Εἰς τοῦτο δὲν ὑπάρχει μέσος ὅρος, καθὼς καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους δὲν ἔρχεται ὁ θάνατος καθ' ὡρισμένην ἡλικίαν, ἀλλ' ἄλλους ἁρπάζει κατὰ τὴν παιδικήν, ἄλλους κατὰ τὴν ἀνδρικὴν καὶ ἄλλους κατὰ τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν.

Καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα ὑφιστάμεθα δοκιμασίας, ἐλέγχους, ἐπιτιμήσεις, ἀδικίας καὶ ἐξευτελισμοὺς, κεκλεισμένοι ὡς θηρία ἄγρια ἐν ἀπαισίῳ κλωβῷ, καλουμένῳ Γυμνασίῳ, τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου ἀρκεῖ ὅπως δηλώσῃ ὅλην τὴν δοκιμασίαν καὶ ὅλην τὴν φρικότητα. Εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ παρευρισκώμεθα κατὰ τὴν ὀγδόην πρωϊνὴν ὥραν μὲ ὀφθαλμοὺς οἰδαλέους ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐκ τῆς ἀγρυπνίας, εἰς τὸ κατηραμένον ἐκεῖνο ἐνδιαίτημα φέροντες ὑπὸ μάλης τὰ βιβλία μας καὶ μέλλοντες νὰ ἴδωμεν τὰ σκυθρωπὰ πρόσωπα τῶν Καθηγητῶν, τοὺς ὁποίους πάντοτε συνειθίζομεν νὰ παραβάλωμεν πρὸς δημίους, διότι καὶ αὐτὸς ὁ Πλούτων μὰ τὴν ἀλήθειαν θὰ ἦτο προσηνέστερος τῶν δυσμόρφων ἐκείνων τεράτων. Ἀλλὰ τέλος πάντων ἡ τετάρτη τάξις τῆς φυλακῆς ταύτης εἶνε δι' ἡμᾶς τὸ καθαρτήριον πῦρ, καὶ ἀφοῦ καθαρισθῶμεν ἀπὸ παντὸς ρύπου καὶ πάσης ἀθλιότητος, μέλλομεν νὰ εἰσέλθωμεν μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸν ἐπίγειον παράδεισον, τὸν ὁποῖον μετὰ τοσούτων ἀναστεναγμῶν καὶ δακρύων ἐποθοῦμεν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς αἰχμαλωσίας μας, ὥστε οἱ καλοὶ χριστιανοὶ ἐν ὥραις πονηραῖς ἐνθυμοῦνται τὸν Οὐρανίον. Ὀφείλω ὅμως νὰ σημειώσω, ὅτι δὲν ἐξερχόμεθα πάντες καθαροὶ, διότι οἱ διδάσκαλοί μας ὅσον ἀπηνεῖς καὶ σκληροκάρδιοι κἂν εἶνε, ἔχουσι τὴν ἰδιότητα νὰ γίνωνται μαλακοὶ, ὡς ὁ κηρὸς καὶ τὸ πῦρ, ἅμα ἀντικρύσωσιν ἓν ἢ καὶ ἐν ἀνάγκῃ δύο ἑκατοστάρικα, ἡ θέα τῶν ὁποίων τοὺς ἀπολιθόνει ὡς κεφαλὴ τῆς Μεδούσης.

Ὁ ἡμέτερος Παράδεισος, ἂν καὶ δὲν ἔχῃ τὰ Οὐρὶ καὶ τὸ πιλάφι τῶν Τούρκων, οὔτε τὸ μέλι καὶ γάλα τῶν καλογήρων, εἶνε πολὺ προτιμότερος, διότι δὲν ἀπολαύει μόνον τὸ πνεῦμά μας, ἢ ἡ ψυχή μας, τῶν διαρκῶν ἐκείνων ἀπολαύσεων, ἀλλ' εἰσερχόμεθα ἐν αὐτῷ ἐνσώματοι μὲ φορέματα, μὲ καπέλα, μὲ ὑποδήματα, μὲ βακτηρίας, μὲ διόπτρας καὶ μὲ σιγάρα, πλὴν τῶν βιβλίων, διότι αὐτὰ εἶνε ὄργανα τοῦ Σατανᾶ. Ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὸν Πατέρα μας, τὸν πρόπαππόν μας, ὁ ὁποῖος ὅμως εἶνε τόσον καλὸς ἄνθρωπος, ὥστε δὲν ὁμοιάζει καθόλου μὲ ἐκεῖνον. Ἔχει ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἐξουσίαν του ἑκατοντάδα ὅλην διδασκάλων καὶ ὑποδιδασκάλων, τοὺς ὁποίους ἀφίνει νὰ κάμνωσιν ὅ,τι θέλουν. Τοῖς ἐπιτρέπει νὰ διδάσκωσιν ὅταν ἔλθῃ τὸ κέφι των καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἐξυπνότεροι ἐξ αὐτῶν ποιοῦτες καλὴν χρῆσιν τοῦ προνομίου τούτου, οὐδὲ λαμβάνουσι ποτὲ τὸν κόπον νὰ πατήσωσι τὸ κατώφλιον τῆς σχολῆς των, οἱ δὲ μᾶλλον εὐσυνείδηται μᾶς παρουσιάζουν τὴν δύσμορφον μορφήν των καὶ τοὺς ὑψηλοὺς πίλους των τότε μόνον, ὅτε εἶνε ἀνγκη νὰ μᾶς δείξωσιν ὅτι ζῶσιν ἀκόμη, ἐνῷ ἡμεῖς τοὺς ἐνομίζομεν ἀποθαμένους.

Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ Πρύτανίς μας εἶνε τόσον καλὸς εἰς τοὺς διδασκάλους μας, φαντασθῆτε ὁπόσην ἀγάπην καὶ στοργὴν τρέφει πρὸς ἡμᾶς· μᾶς θεωρεῖ ὡς ἰδιά του τέκνα καὶ ἐναβρύνεται μάλιστα διὰ τὴν πολυτεκνίαν του, διότι εἶνε ἴσως ὁ μόνος ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅστις ἀπέκτησεν ἄνω τῶν 2,000 τέκνων· δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ ἐργαζώμεθα πολὺ διότι γνωρίζει ἐκ πείρας ὅτι ἡ ἐργασία βλάπτει καὶ τὸν νοῦν καὶ τὸ σῶμα· μᾶς θέλει πάντοτε ζωηροὺς καὶ ἀκμαίους καὶ διὰ τοῦτο, ἐνῷ οἱ λοιποὶ Χριστιανοὶ ἑορτάζουσι τὰς ἑορτάς των ἐπὶ πέντε ἡμέρας, ἡμεῖς τὰς ἑορτάζομεν ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ πέντε. Ἔχομεν μάλιστα καὶ τὸ δικαίωμα νὰ μετοικίνωμεν ὁσάκις θέλομεν εἰς τὰς πατρίδας μας καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν μας εἶνε νὰ ἐπιστρέψωμεν ἢ ὄχι. Ἅμα δ' ὁ ἥλιος ρίψῃ τὰς πρώτας ἐαρινάς του ἀκτίνας φοβούμενοι μὴ μαρανθῶμεν ἀπὸ τὸ θάλπος καὶ δὲν δυνηθῶμεν ν' ἀκολουθήσωμεν καὶ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος τὰ μαθήματά μας, προτρεπόμεθα σιωπηρῶς καὶ ἡμεῖς οἱ μείναντες ἐνάριθμοι ἡλίθιοι ν' ἀπέλθωμεν, διότι τῇ ἀληθείᾳ εἶνε ἄδικον μὲ αὐτὴν τὴν ζέστην οἱ Κύριοι Καθηγηταὶ νὰ διδάσκωσι, πολὺ δὲ περισσότερον οἱ φοιτηταὶ ν' ἀκούωσι.

Πῶς εἶνε δυνατὸν λοιπὸν νὰ εὕρωμεν μετὰ θάνατον ἄλλην καλλιτέραν ζωὴν τῆς ἐδῶ; Καὶ ἂν μετὰ θάνατον εἰσέλθωμεν εἰς τὸν ἀληθῆ Παράδεισον, ὅπερ δὲν ἐλπίζομεν, εἶνε ἀδύνατον πλέον νὰ ἐξέλθωμεν ἐκεῖθεν, διότι ἄγγελος μὲ πυρίνην ῥομφαίαν φυλάττει τὴν εἴσοδον. Ἐν τῷ ἡμετέρῳ Παραδείσῳ δὲν ἔχει οὔτω· εἰσερχόμεθα καὶ ἐξερχόμεθα ὁσάκις θέλομεν, χωρὶς νὰ δώσωμεν λόγον εἰς κανένα· ὅλοι οἱ δρόμοι καὶ πλατεῖαι εἶνε εἰς τὴν διάθεσίν μας· οὐδεὶς δύναται νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ τοῦ νὰ διέλθωμεν διὰ τῆς δεῖνα ἢ δεῖνα ὁδοῦ ἢ νὰ ἀτενίσωμεν εἰς ὡρισμένον παράθυρον. Περιφερόμεθα ἀπὸ πρωΐας ἐν ταῖς δημοκρατικαῖς ἀγυιαῖς τῶν Ἀθηνῶν, κινοῦντες διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν ῥάβδον μας, τὸ σύμβολον τοῦτο τοῦ ἐπαγγέλματός μας, καὶ φοιτῶμεν ἰδίᾳ εἰς μέρη ἄγνωστα τοῖς πολλοῖς. Κατὰ δὲ τὰς ὡραίας ἑσπέρας δὲν ἐννοοῦμεν νὰ καλύψωμεν ὄμμα, ψάλλοντες τὰ κάλλη τῆς ἀπέναντι τοῦ παραθύρου μας· λευκῆς Περιστερᾶς, καὶ ἀμειβόμεθα μόνον δι' ἑνὸς βλέμματός της ἢ ἀναστεναγμοῦ, ἐξερχομένου ἐκ τῶν μυχαιτάτων τῆς καρδίας της, ἔστω καὶ φανταστικοῦ. Ὦ! τοῦτο εἶνε δι' ἡμᾶς ἡ ὑψίστη εὐδαιμονία καὶ ἡ μεγαλειτέρα ἀμοιβὴ διὰ τοὺς τόνους τῆς κιθάρας, οὓς ἡ χεὶρ μας παννύχιος τονίζει.

Περὶ μελέτης ὅμως καὶ μαθημάτων μὴ μᾶς ἐρωτᾶτε ποσῶς, διότι ἀγνοοῦμεν ἂν θέλετε καὶ εἰς ποίαν σχολὴν ἀνήκομεν. Ἔπειτα εἴμεθα νέοι, ἔχομεν καιρόν· τίς ἡ ἀνάγκη νὰ ἐνοχλῶμεν τὴν κεφαλήν μας μὲ βαρείας καὶ πρωΐμους μελέτας, πρᾶγμα ὅπερ δύναται νὰ μᾶς βλάψῃ.

Προτείνομεν λοιπὸν τὸ μέχρι τοῦδε Πανεπιστήμιον νὰ ὀνομασθῇ **Ἐπίγειος Παράδεισος**, διότι καὶ εὔηχον εἶνε καὶ τὸν σκοπόν του ἀρκούντως δηλοῖ.

Φοιτητὴς

ΠΡΟΣΟΧΗ ΕΙΣ ΤΟΝ ΖΥΘΟΝ !

—

Πρὸ δωδεκαετίας οἱ ἐρασταὶ τοῦ ζύθου εἰς Ἀθήνας δύο εἶχον τόπους συνεντεύξεως. Μικρὸν κατώγειον παρὰ τὰ Χαυτεῖα καὶ μαγαζεῖον ἐν τῇ *ὁδῷ Θησέως*, ἐκεῖ ἀκριβῶς ὅπου σήμερον τυποῦται ἡ *Ἐφημερίς*. Οἱ δὲ πίνοντες ἦσαν ἀκριβῶς μετρημένοι ἀνὰ χεῖρας. Εἰς τὸ κατώγειον ἐκεῖνο εἶχε καὶ γερμανικὸν μπιλλιάρδο καὶ ἐπαίζετο τακτικὰ τὸ *σφυροκάμπανον*, μεταξὺ δὲ τῶν θαμώνων δύο διεκρίνοντο παρέκει, ἡ μὲν Γερμανοτραφῶν τινων νέων, πρὸ πάντων ἰατρῶν ὑφηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου τότε καὶ καθηγητῶν Γυμνασίου, χοροστατοῦντος τοῦ Βλάχου ἡ

σιγὰ σιγὰ, τρέμων, ἔλαβα τὴν χεῖρά της, τὸ χεράκι ἐκεῖνο τὸ παχουλὸ, τὸ μαλακὸ, ποῦ ἐνόμιζέ τις ὅτι δὲν εἶχε κόκκαλα.

Ἐκείνη οὐδόλως ἐταράχθη οὐδ' ἔκαμε κἂν γιὰ νάζι, σὰν τῆς δικαῖς μας, ὅτι ἀποσύρει τὸ χέρι της.

— Ἂς ἦνε, ἐξηκολούθησε, προσηλοῦσα ἐπ' ἐμὲ βλέμμα μεστὸν εὐνοίας, βλέμμα τὸ ὁποῖον μὲ ἔφερεν εἰς θέσιν νὰ τὴν φάγω.

— Λοιπόν, τρυγωνάκι μου, Νηρηΐδα μου, τὸν καιρὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἦτο ἐδῶ μέσα στὰ νερὰ τοῦ Πηνηοῦ ποταμοῦ μιὰ Νηρηΐδα, θὰ ἔχῃς δὰ ἀκουστὰ τί ὤμορφες ποῦ εἶνε ἡ νηρηΐδες, ἢ ἀνεράϊδες, ἀλλὰ αὐτὴ ἦτο ἡ ὠμορφότερη ἀπὸ ὅλαις, ἦτο ἕνα κορίτσι πενταμορφο, ἕνα κορίτσι σὰν καὶ σὲ, ὄχι ὅμως καὶ πλιὸ ὠμορφότερο. Σὺ εἶσαι θεὰ ἐμπρὸς σὲ 'κείνη. Εἶσαι Θέτις θετική. Ἄχ, σκληρὰ, εἰς ποῖον πέλαγος βασάνων μὲ ὤθησες—καὶ προσεκολλήθην ἀκόμη πλησίον της,—λοιπὸν, αὐτὴ τὴν Θέτιδα τὴν ἀγάπησαν ὅλοι οἱ θεοὶ καὶ οἱ δώδεκα, ποῦ κατοικοῦσαν ἐδῶ παραπάνω στὸν Ὄλυμπο.

— Ἀπάνω στὴ κορυφὴ τοῦ Ὄλυμπου κατοικοῦσαν; Κ' ἐκεῖ ἠμποροῦσαν νὰ πεθάνουν ἀπὸ τὸ χιόνι;

— Οἱ θεοὶ δὲν κρυόνουν. Ὀλίγο ἐπλησίασε νὰ πιαστοῦν καὶ σκοτωθοῦν ἀναμεταξύ των ποιὸς νὰ τὴν πρωτοπάρῃ, ὁπότε μπῆκε στὸ μέσο ὁ Προμηθεὺς, αὐτὸς ποῦ πρωτοηύρε τὴ φωτιὰ, τὴν ὁποίαν ἔκλεψε ἀπὸ τοὺς θεοὺς τοῦ Ὀλύμπου καὶ τὴν ἔφερε στοὺς ἀνθρώπους . . . .

— Ἀ γι' αὐτὸ δὲν κρύοναν, εἶχαν φωτιὰ ἀναμένη. Ἔτσι λέγε.

— Αὐτὸς ὁ Προμηθεὺς, προφήτης ἄνθρωπος, τοὺς ἐσυμβούλεψε καὶ τοὺς εἶπε νὰ μὴ πάρῃ κανεὶς τὴν Θέτιδα, διότι τὸ παιδὶ ποῦ θὰ γενηθῇ ἀπ' αὐτὴ, θὰ γίνῃ πιὸ μεγαλείτερο ἀπὸ τὸν πατέρα του. Τότε ὁ Ζεὺς, ὁ ἀρχίθεος τῶν θεῶν καὶ ὁ Ποσειδὼν, διότι αὐτοὶ οἱ δύο πρὸ πάντων ἐφιλονείκουν γιὰ τὴν Θέτιδα, ἀπεφάσισαν νὰ τὴν παντρέψουν μὲ τὸν Πηλέα τὸν βασιλέα τῶν Μυρμιδόνων. — Ὦ Νηρηΐς μου, Νηρηΐς μου, ἂν ἔζουν σήμερον ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ποσειδὼν καὶ σὲ ἔβλεπον, θὰ ἐχάριζον εἰς τὸν Πηλέα χιλίας Θέτιδας, ἐσὲ ὅμως ποτὲ, πώποτε, οὐδέποτε... Δὲς ἐκεῖ 'μμάτια, δὲς φρύδια, στόμα, μαλλιά . . .

Ρίψε τὰ μαλλιά σου πίσω,
Κάντα σκάλα ν' ἀνεβῶ,
Νὰ φιλῶ τὸ μάγουλό σου
Καὶ τὸν ἄσπρο σου λαιμό.

— Πολλὰ τραγούδια ξέρεις, μὲ διέκοψε ἡ τουρκοποῦλα θωπεύσασά με ἐλαφρῶς τὴν παρειὰν, ἦτο τολμηροτέρα, βλέπετε, ἐκείνη ἐμοῦ, θὰ σὲ βάλω κάμμία 'μέρα νὰ μοῦ τὰ γράψῃς.

— Ξέρω κι' ἄλλα. Νὰ σοῦ 'πῶ ἕνα ποῦ ἔκαμα τὴν μέρα ποῦ σὲ εἶδα εἰς τὸ παράθυρο καὶ μοῦ φώναζες ψίτ; Ἄκουσ' το.

Στὸ παράθυρο ἐκάθετο μιὰ νέα στολισμένη,
Μιὰ ἀγγελοπελεκητὴ ροδοπεριχυμένη
Ἐκάθητο μὲ προσοχὴ καὶ φρόνησι καὶ τάξι,
Κ' ἐκέντα ἀπάνω στὸ πανὶ μαλλὶ μὲ τὸ μετάξι.

Ὁπότε ἐπέρασα ἐγὼ καὶ σὲ εἶδα καὶ μοῦ μπῆκες στῆς καρδιᾶς τὰ βάθη.

— Φτάνει σου, φτάνει, πές μου γιὰ τὴ Θέτιδα τί ἀπέγεινε;

—Τὴν Θέτιδα λοιπὸν τὴν πῆρε ὁ Πηλεὺς καὶ τὸν στεφάνωσαν ὁ Ζεὺς καὶ ὁ Ποσειδὼν, στὸ γάμο ἤτανε ὅλοι οἱ θεοὶ καὶ θεαῖς προσκαλεσμένοι καὶ μόνον ἡ κυρία Ἔρις—ἡ καυγατζοῦ—δὲν εἶχε προσκαλεστῆ. Αὐτὴ λοιπὸν γιὰ νὰ φέρῃ τὸν γάμο σὲ ἀνωμαλία ἔρριψε μέσα στὴ μέση τῆς σάλας τῶν γυναικῶν ἕνα χρυσὸ μῆλο μὲ τὴν ἐπιγραφή= *Νὰ τὸ πάρῃ ἡ π.λέον ὠμορφότερη.* Ἄχ ἂν ἦσουν σὺ ἐκεῖ, θὰ ταῖς ἔβαζες ὅλαις κάτω καὶ θὰ τὸ ἔπαιρνες σύ. Ἀλλ' ἔννοια σου, παραπονιάρικό μου, μὴ σὲ πάρῃ τὸ παράπονο καὶ μοῦ κλάψῃς, ἔννοιά σου, καὶ ἂν δὲν ἔχῃς τὸ μῆλο, ἐσὺ θὰ ἦσαι πάντοτε βασίλισσα τῶν ὡραίων.— Τότε ἐσηκώθη μεγάλος καυγᾶς μεταξὺ τῶν γυναικῶν ποία εἶνε ὡραιοτέρα γιὰ νὰ τὸ πάρῃ. Κάθε μία ἔλεγε τὸν ἑαυτό της, ὡς ποῦ ὁ Πάρης τὰς ἐπεθεώρησε καὶ τὸ ἔδωκε στὴ θεὰ Ἀφροδίτη. Ἂν ἦσουν σὺ, ποτὲ δὲν θὰ ἐπέτρεπα στὸν μασκαρᾶ ἐκεῖνο νὰ ρίψῃ βέβηλον βλέμμα στὰ κάλλη σου καὶ μάλιστα γυμνά.

— Ἂν ἦτο εὐνοῦχος, δὲν ἐπείραζε.

— Τὸν σκότωνα, ὄχι δὲν ἐπείραζε. Δὲν ἦτο αὐτὸ μόνον, ὁ Πηλεὺς ἅμα πῆρε τὴν Θέτιδα, δὲν ἤθελε αὐτὴ νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ γιὰ ἄνδρα της καὶ ἔφυγε τὴν ἴδια βραδειὰ ἀπὸ τὸ παλάτι του.— Νὰ ἦσουν σὺ, νὰ ἦμουν ἐγὼ, ποῦ σὲ ἄφινα νὰ μοῦ φύγῃς, θὰ εἶχα δέκα χιλιάδες καβάσιδες καὶ ζαπτιέδες νὰ σὲ φυλάττουν. — Τοῦ φεύγει καὶ πάει καὶ ρίπτεται στὸ ποταμὸ, καὶ σὰ Νεράϊδα ποῦ ἦτο καὶ ἐπειδὴ εἶχε τὴν δύναμι νὰ γίνεται ὅ,τι ἤθελε θελήσει, ἔγινε κατὰ πρῶτον χέλι, πάει νὰ τὴν πιάσῃ ὁ Πηλεὺς, τοῦ γλυστρᾷ καὶ τοῦ φεύγει, γίνεται ἔπειτα καβοῦρι, πάει νὰ τὴν πιάσῃ ὁ Πηλεὺς, τοῦ πατεῖ μιὰ δαγκονιὰ, ποῦ τὸν ἔκαμε ἀμέσως νὰ τὴν ἀφήσῃ, ἐγὼ ἂν ἦμουν, τὸ δάκτυλο νὰ μοῦ ἔκοφτες, πάλι δὲν σὲ ἄφινα—γίνεται ἔπειτα φώκια, τὴν πιάνει πάλι ὁ Πηλεὺς, ἀλλὰ αὐτὴ ἀπὸ τὰ δάκρυά της τὰ πολλὰ, (θαῦμα ἀκούσει δὰ, ποῦ λέει ἡ παροιμία, ὅτι κλέει σὰ φώκια ψεύτικα δάκρυα) τὸν καταφέρνει καὶ τὴν ἀφίνει, ἔπειτα ὅμως ὅταν τὴν ἄφησε καὶ ἐπροχώρησε 'στὰ βαθειὰ, ἤρχισε αὐτὴ νὰ τὸν κοροϊδεύῃ, ὡς ἐκ τούτου ἐφουρκίσθη ὁ Πηλεὺς καὶ ἀπεφάσισε πλέον ὅπου τὴν εὕρῃ νὰ μὴν

δὲ Δεληγεωργιστῶν ἀκραιφνῶν βουλευτῶν καὶ ἄλλων, ἐν οἷς διεκρίνετο ἡ ζωηρὰ μορφὴ τοῦ συντάκτου τότε τῆς *Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων* Ῥάλλη, τοῦ νῦν ὑπουργοῦ.

Τὸ ἄλλο μαγαζεῖον δὲν εἶχεν ὡρισμένους θαμῶνας καὶ ἔφθινε μᾶλλον. Ἐν αὐτῷ ἀτάκτως συνήρχοντο οἱ Παρνασσιδεῖς, ἔχοντες τότε τὸν *Παρνασσὸν* ἐκεῖ πλησίον, ὅπου νῦν συνεδριάζει ἡ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπή. Συχνὰ δ' ἐν τούτῳ καὶ οἱ προσφιλεῖς σήμερον νεκροὶ Παπαρρηγόπουλος καὶ Βασιλειάδης ἀπήγγειλαν ποιημάτων των ἀπαρχάς.

Τὰ ζυθοπωλεῖα ἦσαν μικρὰ καὶ ποταπὰ, ἀλλ' ὁ ζῦθος ὡραῖος. Ἔπινες καὶ εὐφραίνεσο. Ἐντόπιος ἢ Βιενναῖος ἦτο ἄδολος καὶ πάντες ηὐχαριστοῦντο.

Παρῆλθον ἔτη καὶ ὁ ζῦθος διεδίδετο καὶ οἱ ἐπὶ δακτύλων τότε μετρούμενοι ζυθοπόται σήμερον μετροῦνται κατὰ χιλιάδας, τὰ δὲ δύο μαγαζεῖα ἐκεῖνα τὰ ποταπὰ ἔγειναν εὐρωπαϊκὰ πολύφωτα ζυθοπωλεῖα. Τὸ παρὰ τὰ Χαφτεῖα ἐκεῖνο μεταβληθὲν καὶ ἐπαυξηθὲν εἶναι τὸ σημερινὸν Τσοχαῖον, τὸ δὲ παρὰ τὴν *ὁδὸν Θησέως* μεταπηδήσαν ὀλίγον ἀνωτέρω παρὰ τὴν Μητρόπολιν εἶναι τὸ ζυθοπωλεῖον Βερνιουδάκη, τὸ κέντρον σήμερον καὶ ἡ συνάθροισις τῶν ἐν Ἀθήναις ζυθοποτῶν.

Ἀλλὰ πλὴν τούτων καὶ ἄλλα ἠνεῴχθησαν εὐρύχωρα καὶ ὡραῖα ζυθοπωλεῖα, ἐξοχικὰ καὶ ἐν τῇ πόλει, καὶ νέα ἀνιδρύθησαν ἐργοστάσια ζύθου καὶ ὅλοι πίνουν, πίνουν, πίνουν.

Ἀλλ' ὁ ζῦθος ἐχάλασε καὶ πίνομε σήμερον ὅλοι δηλητήριον.

Ὁ Βιενναῖος, ὁ ἔξωθεν κομιζόμενος, ἔχει διαλείψεις, ἀλλὰ τέλος πάντων ἠμπορεῖς κάποτε κάποτε νὰ τὸν πίνῃς.

Ἀλλ' ὁ ἐγχώριος; Δὲν εἶναι ζῦθος Δὲν θέλομεν νὰ ἀναφέρωμεν ὀνομαστὶ ζυθοποτεῖα καὶ νὰ ὑποδείξωμεν τὰ ἐλαττώματα τούτου ἢ ἐκείνου, ἀλλ' ἓν κοινὸν ἐλάττωμα πάντων εἶναι ὅτι ὁ ζῦθος εἶναι ἄψητος καὶ οἱ Γερμανοὶ λέγουν «ζῦθος ἄψητος ἀρρώστια σίγουρη.» Ἔπειτα μὲ τί δὲν τὸν ἀρτύουν· μὲ γλυκερίνην, μὲ οἰνόπνευμα, μὲ δὲν ἠξεύρομεν τί. Καὶ ὁ κόσμος πίνει καὶ ἐπίβλεψις δὲν ὑπάρχει.

Ἐν Βερολίνῳ ἄλλοτε κατεσκευάζετο ἡ χειροτέρα μπίρα τῆς Γερμανίας· ὁ κόσμος ἐφώναζεν, ὁ τύπος τὸ ἔκαμε ζήτημα, ἡ ἀστυνομία ἐπενέβη καὶ συνῆλθον εἰς συμβούλιον οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ χημικοὶ τῆς πόλεως καὶ ἐξήτασαν τὸν ζῦθον. Καὶ τί δὲν εὗρον; Διέταξαν τὰ δέοντα, καὶ ὁ ζῦθος σήμερον τοῦ Βερολίνου ἰσοφαρίζει πρὸς τὸν ζῦθον τῶν λοιπῶν πόλεων.

Ἡμεῖς ἐδῶ βεβαίως δὲν περιμένομεν τὴν διόρθωσιν τοῦ κακοῦ ἀπὸ τὴν ἀστυνομίαν. Τὸ συνέδριον τῶν ἰατρῶν δὲν ἠδυνήθη ἀτυχῶς νὰ ἀσχοληθῇ περὶ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος ἀπησχολημένον ὂν, καί τοι ἔπρεπε, διότι οἱ ἰατροὶ πρὸ πάντων εἶναι ζυθοπόται. Λοιπὸν, ἂς μείνῃ ἡ φροντὶς εἰς τὸν τύπον καὶ ἂς φωνάζωμεν τοὐλάχιστον ἡμεῖς πρὸς τὸ συμφέρον πρὸ πάντων τῶν ζυθοποιῶν, οἱ ὁποῖοι ἂν βελτιώσωσι τὸν ζῦθόν των θὰ ἔχωσι τετραπλῆν κατανάλωσιν.

Σήμερον γνωρίζομεν φίλους θέλοντας νὰ πίωσι ζῦθον καὶ ἀπέχοντας. Καταφεύγουσι εἰς τὸν Βιενναῖον ποῦ καὶ ποῦ, πίνουσιν ἐνίοτε καὶ ἀπὸ μίαν φιάλην Μονάχου, ἀλλ' ἂν ὁ ἐντόπιος ἦτο καλὸς, θὰ ἔπινον ἐντόπιον καὶ οἱ ζυθοπῶλαι θὰ ἐκέρδαινον πλείονα.

Λοιπὸν τὰ πάντα ὑπὲρ τοῦ ἐντοπίου καὶ τῆς βελτιώσεως αὐτοῦ. Ὁ τόπος πρέπει νὰ ζήσῃ διὰ τοῦ τόπου καὶ ὁ ἐντόπιος πρέπει νὰ διορθωθῇ.

Ζυθοπότης.

τὴν ἀφήσῃ, 'δὼ τὴν ἔχει 'κεῖ τὴν ἔχει, τὴν τσακώνει μιὰ μέρα, ἀφοῦ εἶχε ξεθεώσει τὸν ἄνθρωπο γυρεύοντάς την, στὴ Μαγνησία, ἐκεῖ κοντὰ στῆς Θεσσαλονίκης τὸν κόλπο. Ἡ κυρία μας Θέτις ἦτο αὐτὴ τὴ φορὰ μεταμορφωμένη σὲ σουπιά. Ὁ Πηλεὺς τὴν συλλαμβάνει εὔμορφα, εὔμορφα καὶ ἐλαφρὰ ἔτσι ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ Χὸπ τῆς πατεῖ ἕνα φιλί.

Καὶ ταῦτα λέγων εἶχον λάβει πράγματι τὴν κεφαλὴν τῆς τουρκοπούλας εἰς τὰς δύο μου παλάμας, ὅπως τῆς ἐπιδείξω πῶς εἶχε κάμει ὁ Πηλεὺς τῆς σουπιᾶς Θέτιδος καὶ, τὸ τολμηρότερον, ἐπέθηκα φίλημα πυρῶδες ἐπὶ τῶν χειλέων της.

Ἐπὶ τῷ τολμήματί μου τούτῳ, ἡ τουρκοποῦλά μου ἐξανέστη, ὄχι μὲν ἀπειλητικὴ, διότι τὸ ἤθελε, φαίνεται, ἡ καρδοῦλά της, ἀλλὰ κάπως θυμωμένη καὶ μοῦ εἶπε :

— Γκιαούρ ! . . .

— Δὲν ἔχει ἐδὼ γκιαούρ, ἐδὼ ὑπάρχει εἰς λάτρης σου, ὅστις εἶνε ἕτοιμος ν' ἀποθάνῃ γιὰ σέ.

— Ἔτσι κάνεις σ' ἐκείνη ποῦ σ' ἐμπιστεύθη καὶ ἔδιωξε τὴν μαύρη ; Στάσου νὰ τὴν φωνάξω, νὰ σοῦ δείξῃ ἐκείνη . . . .

— Σκληρὰ, σκληροτέρα καὶ τῆς Θέτιδος αὐτῆς, ἔχεις σκοπὸ νὰ μὲ τυραννήσῃς ὡς ἐκείνη τὸν Πηλέα ; Δὲν μὲ φονεύεις καλλίτερον ;

— Δὲν θὰ τὸ ξανακάμῃς ;

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐφάνη δρομαία ἐρχομένη ἡ μαύρη καὶ κραυγάζουσα :

— Χαθήκατε, ὁ πασσᾶς δὲν ἐπῆγε στὸ Βῶλο, ἦτο κρυμμένος ἐπίτηδες, καὶ εἶπε πῶς θὰ πάῃ ἐκεῖ, γιὰ νὰ σᾶς πιάσῃ.

— Τοῦρκα, προδότα, στραβαραπίνα, σὺ μοῦ τἄφτειασες ὅλα γιὰ νὰ μὲ ἐξοντώσῃς, ἐβόησα ἄπελπις, καὶ ριφθεὶς ἀνεσκάλωσα ὡς αἴλουρος ἐπὶ δένδρου τινός. Δὲν εἶχον ποῦ ἀλλοῦ νὰ κρυφθῶ.

[Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές.]

Παληάνθρωπος.